

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

67 ÅRGANG

17. MARS 1955

A V I N N H O L D E T : NR.
OM TROENS BETYDNING - KARDINAL FELTIN OG 11
ARBEIDERMISJONSPRESTENE I FRANKRIKE - PAUL CLAU-
DEL IN MEMORIAM - ROMAS HJEMLØSE OG «MANNEN 12
MED SEKKEN» - BLIKK PÅ TIDEN - LITURGI OG
MUSIKK - LITTERATUR - RIKHOLDIG UTENLANDSNYTT
NESTE NR. KOMMER 31. MARS SOM PÅSKENUMMER

VÅRE KIRKER Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61.
(Prestegrd. og Biskopen 42 52 87.)
Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.30: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høymesse m. preken.

St. Hallvarvs kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 08 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.
Kl. 19: Aftenmesse.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse.
Kl. 9.30: Stille messe m. fransk preken.
Kl. 11: Høymesse m. preken.

Grefsen kapell, Gladsvog 23.
Prestegården, tlf. 38 02 87.
Kl. 9.30: Høymesse.

Vår Frue Villas kapell,
Ullernchaussen 52, Smestad (Montebello).
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høymesse.

Lunden kapell, Trondheimsv. 309.
Tlf. 37 78 68.
Kl. 8.15: Høymesse.

ARENDAL:

St. Fransiskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8 og 9: Stille messe. Kl. 10.30: Høymesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8: Stille messe.
Kl. 10.30: Høymesse.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.
Soknepresten, tlf. 23 751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt. 21.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

LILLESTRØM:

St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11.15: Høymesse.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 50 793.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

STABEKK:

Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17.
Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25 534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.
Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høymesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1.
Soknepresten, tlf. 12 238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 20. MARS: 4. SØNDAG I FASTEN (SØND. LAETARE). Ep. Gal. 4, 22—21. Ev. Joh. 6, 1—15. *Mandag:* Benedikt, abbed. *Tirsdag* og *onsdag:* Ferialdager. *Torsdag:* Erkeengelen Gabriel. *Fredag:* Marias budskapsdag. *Lørdag:* Ferialdag.

SØNDAG 27. MARS: PASJONSSØNDAG. Ep. Hebr. 9, 11—15. Ev. Joh. 8, 46—59. *Mandag:* Johannes fra Capistrano, bekj. *Tirsdag, onsdag* og *torsdag:* Ferialdager. *Fredag:* Marias syv smerter. *Lørdag:* Frans fra Paula, bekj.

SØNDAG 3. APRIL: PALMESØNDAG. Ep. Fil. 2, 5—11. Lidelseshistorien m. evangelium: Matt 26, 1—75; 27, 1—66.

ST. OLAV

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersv. 5, Oslo. Telefon 42 37 43. Mandag og lørdag: Kl. 9—13, ellers 9—16.

Abonnementspris: Kr. 18.00 pr. år; for utlandet + porto kr. 2.40. Girokonto nr. 15986.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen onsdag aften uken før utgivelsesdatoen (angitt på 1. omslagside).

Vi minner om felleskommunion i St. Dominikus' kirke fredag 25. mars kl. 8.00. Messen frembæres for Unionens anliggender.

NORGES KATOLSKE KVINNEFORBUND

MARIKONGREGASJONEN, OSLO
NB! Onsdag 30. mars: Andakt i St. Josephs Kapell kl. 19.30.
Deretter samvær i foreningslokalet.
STYRET.

Er Deres familie tilstrekkelig trygget?
Hos oss får De den forsikringsform
De har behov for

Gulli & Rokk

Assurance

Stortingsgt. 22
Sentralbord 33 44 00
OSLO

HVER DAG

Føres av større kolonialforretninger

A. SMIT & ZOON
BERGEN

FYRINGSOLJE

brukes av

Bispegården
St. Josephs Institutt
Vor Frue Hosp. Nerveavd.
St. Dominikus kirke. } Oslo
St. Elisabethsøstrenes
Pleiehjem
Sta. Katarinahjemmet.
St. Pauls Kirke
Moderhuset } Bergen
Florida Sykehus
Øyenklinikken
St. Josephs Hospital, Drammen
St. Torfinns Klinik, Hamar
St. Fransiskus Hosp., Hønefoss.

*

Ved bestilling av olje: Oslo 68 34 66
Service: Oslo 56 35 92

Om troens betydning

Holdt over Vatikanets Radio 23. febr.

Enhver generasjon må selv gjennomtenke og til-
egne seg de religiøse grunnbegrep og trenge inn
til deres innhold ut fra sin egen kulturelle situasjon.
Det er når vi forsømmer å gjøre det at vi utleverer
religionen til dens motstandere. Ikke minst begrepet
tro har vært ute for dette. Den kristne religion sier
klart og tydelig at vår tro har en uendelig betydning
i vårt forhold til Gud og til vår egen evige skjebne.
Denne sannhet vil snart falme eller bli forvrengt
så fremt vi ikke tar på oss arbeidet med å klargjøre
hvorfor dette må være slik og *hva* denne betydning
er.

Det var en gang da betydningen av villfarelser
var meget mere selvinnlysende enn det er nå. Hele
samfunnslivet var grunnlagt på en ensartet kul-
tur, og de individer og grupper som fornektet
denne kulturs grunnleggende aksiomer ble uten vi-
dere satt utenfor, ofte på den mest brutale måte.
Denne innstillingen var bestemmende også i Norge
like opp til forrige århundre. Med denne intolerante
samfunnsinnstilling trengte det ingen særlig be-
grunnelse at annerledes troende på det religiøse
område ville gå evig fortapt. Den vesle religions-
frihet det her og der ble gitt, var resultatet av
politiske nødvendigheter og ikke av en overbevisning.
Siden den tid har de *liberale* idéer helt erobret vår
samfunnsmessige tenkning og har revolusjonert alle
sosiale institusjoner. Det er ingen grunn til at dette
skulle undergrave religionens stilling, tvert imot:
en større *sosial* modenhet skulle muliggjøre en større
religiøs modenhet. Dessverre har religionenes for-
kjempere vært sene med å utnytte denne mulighet.
Meget få vil i dag kunne gi grunner for at vi bare
vil bli helliggjort i den grad vi deler en bestemt tro.
Og enda ferre klarer å betrakte dette som en selv-
følge, slik våre forfedre gjorde det. Hvorfor skulle
Gud være liberal og intolerant, når menneskene har
klart å virkeliggjøre et tolerant samfunn, hvor enhver
kan tenke og tro hva han vil? De katastrofale følger
av nazistenes og kommunistenes villfarelser har kan-
skje lært oss at selv toleransen kan ha sine grenser,
men om vi vil forstå troens betydning må vi begynne
i en annen ende av problemet.

Først bør vi spørre oss selv om hva *religion* er.
Religionen er vårt forhold til Gud, vår kontakt med
det som er over skapningen, over naturen, vår del
i det guddommelige liv. Det er dette som er poenget,
at troens gjenstand er det *overnaturlige*, det som
sanser og den vitenskap som bygger på sanse-

erkjennelsen ikke kan nå. Det er fysisk umulig for oss
å observere Gud og det guddommelige direkte. I den
sanne religion, den religion som ikke er en *avguds-
dyrkelse* av en eller annen side ved naturen eller av
en innbildning, er vi helt avhengig av hva Gud selv
åpenbarer oss. Vi er avhengige av at vi anerkjenner
Guds ord, av at vi *tror*.

Bare i kristendommen er det klart uttrykt at vi
er invitert til et nytt, uendelig positivt liv, som over-
går alt det vi av naturen har krav på og har mu-
lighet for. Bare her blir vi gitt de overnaturlige
midler til å nå dette liv.

Et annet sentralt punkt som er særeget for kristen-
dommen er at det overnaturlige, det guddommelige
ikke er fullstendig adskilt fra det naturliges verden.
I såfall ville ikke troen på de overnaturlige realiteter
ha noe å gjøre med vårt eget praktiske liv. Men slik
er det ikke: Kristendommen er læren om det gud-
dømmeliges inkarnasjon i skapningen, om Guds rikes
komme, læren om at Guds Sønn er blitt menneske
og venter på at vi skal erkjenne ham i hans men-
neskenatur og i sakramentene hvor han fortsetter
sitt guddommelige liv blant oss. Han fortsetter det
i vår egen sjel ved dåpen og feringen og nadverden
og den siste olje — og forsetter det i den Kirke som
St. Paul kalte Kristi legeme, hvor han lever i de
troende, i de kristne familier og i prestene og biskop-
ene som apostlenes etterfølgere: de som med Kristi
myndighet tilgir våre synder, lærer oss og gir oss
den overnaturlige næring vi trenger.

Så fremt vi ikke var i denne «Samtidighedens
Situation» med det overnaturlige, ville betydningen
av å ha en *sann* tro, en tro som kan lede til riktige
handlinger, være mindre. Det ville være nok å ha
en subjektiv, følelsesbetont *ærefrykt* for en Skapende
«Makt» — en Gud som intet virkelig, personlig,
guddommelig, forhold har til menneskene — eller
kanskje for en Gud som hjelper og leder oss i vårt
daglige liv, men som ikke løfter dette liv opp til seg
og gir det del i sin evighet.

For dem som slutter seg til Kristi evangelium er
Gud ikke lenger den uendelig fjerne Skaper, han er
vår *far*, som gir oss av sitt eget liv og som — om
vi vil det — innbyr oss til å leve i sitt nærvær i all
evighet. *Vil vi?* Det er dette spørsmål vi besvarer
ved vårt liv på jorden. Søker vi ham ikke her, da
svarer vi nei. Søker vi ham her da betyr det et ja
som en kjærlig far venter med lengsel. Gir vi dette

ja, da iler Gud selv oss i møte mens vi ennå er langt fra hjemmet og viser oss vegen hjem, viser oss alle de realiteter som våre naturlige øyne ikke kan se, men som former den troens veg som han selv har gitt oss, og som er hans egen sønn, Jesus.

Våre sanser ser et stykke brød, — Guds åpenbaring sier oss at det er et guddommelig sakrament, Jesu legeme. Våre sanser ser et lidende menneske, — vår tro sier oss at dette menneske er Guds sønn. Våre sanser ser en gruppe mennesker, — ved å tro ser vi et samfunn innstiftet av Guds sønn i hans eget legemes lignelse, forenet i hans overnaturlige kjærlighet og med et levende system av over- og underordnede organer og evner. Kristendommen lærer oss nettopp dette at alle de overnaturlige realiteter er åpenbart i Jesu Kristi person og i hans gjerninger og ord, og den viser oss hvordan disse realiteter er blitt virkeliggjort i sakramentene og i de hellige og hvordan deres sanne betydninger er forkyndt ned gjennom tidene av apostlene og deres etterfølgere, slik Kristus selv forordnet det. «De som hører dere, hører meg», sa han da han sendte dem ut for å lære all verdens folkeslag. Troen får vi ved å høre, sa St. Paul.

Meningen med åpenbaringen var ikke at lærdommen skulle tjene til teoretisk eksamenstoff på den ytterste dag. Alt det Kristus har åpenbart menneskeheten, er opplysninger av største viktighet for vårt liv. Hans sannheter peker på realiteter som er like viktige for vårt overnaturlige liv som viten om geografiens, kjemiens og fysikkens realiteter er det for vårt praktiske, naturlige liv. På den ytterste dag vil vi bli dømt, ikke etter vår kristendoms-kunnskap, men etter våre handlinger og vår utvikling i den overnaturlige verden, — etter våre frukter. Uten de opplysninger Kristus har gitt oss eller bare med en del av dem er vi ute av stand til å foreta de handlinger på det overnaturlige plan som er nødvendige for at vi skal kunne befeste vårt overnaturlige liv for all evighet. Følger vi falske profeter eller bygger på våre egne fantasier og idéer, betyr dette at vi benekter realiteter og innretter oss etter illusjoner. En blind mann som lar seg belære av andre, vil kunne leve et fruktbringende liv. Men en blind mann som beveger seg omkring og som handler på grunnlag av bilder han har formet i sin egen fantasi, vil ikke bare være unyttig, men farlig for seg selv og for andre.

Den sanne tro er ikke nødvendig fordi Gud er intolerant, men fordi Gud har gitt oss en oppgave å løse i denne verden: den å elske ham og å elske vår neste slik at vi hjelper ham til det evige liv som vi selv streber mot. Slår vi vrak på de sannheter Gud har gitt oss, vil vi være ute av stand til å oppfylle denne oppgave.

Vår del i det overnaturlige ødelegger på ingen måte vår natur. Det overnaturlige liv vi er kallet til å leve her på jorden skal leves under full utfoldelse av alle våre menneskelige evner og egenskaper. Først og fremst må vi bruke vår intelligens og vår frie vilje, de to evner som på grunnlag av sanseinntrykkene leder vårt liv i de naturlige realiteters verden. Der hvor vi ikke har sanseinntrykkene å holde oss til, vil vår intelligens og vilje intet kunne gjøre dersom vi ikke her får et annet grunnlag å

Kardinal Feltin og arbeidermisjonsprestene i Frankrike

omtrent halvparten av prestene i den franske arbeidermisjonen har fulgt hierarkiets forordninger i dette spørsmålet, mens den andre halvparten forsøker å løse det på andre måter. Stadig søker Kirken i Frankrike å finne de best mulige betingelser for videreføringen av dette nødvendige apostolat. I mars i år kommer de franske kardinaler og erkebiskoper sammen til et møte for å undersøke saken nærmere og studere den nye «modus vivendi» for de prestene som er direkte engasjert i misjonen. De vil også utarbeide de nødvendige forholdsregler som skal gjøre slutt på den nåværende overgangstid og løse de vanskelighetene den har medført. Nye forsøk er i gang i Paris, Lyon, Lille og Bordeaux. I de parisiske forsteder er der 22 sogn hvor nye metoder nå settes iverk. Hvilke metoder er det så?

Kardinal Feltins hyrdebrev for fasten er ofret dette spørsmålet. Han gjør først oppmerksom på at Kirken er i stand til å kristne den nye verden som nå fremstår, og minner om at misjonsoppgaven er presserende, noe også Pius XII understreket i sin tale 6. februar 1940.

Kardinalen går nærmere inn på misjonsarbeidet og bekrefter bl. a. at det må gå inn for en grundig spesialisering slik at de forskjellige sosiale klasser representeres i Kirken i overensstemmelse med den mentalitet og karakter som særpreger dem. Men han advarer mot isolering og understreker at enheten må opprettholdes i hele sin fylde. I denne forbindelse omtales også *Den katolske aksjons* ansvar og misjon, særlig de spesialiserte grener. Og så går kardinalen over til misjonsoppgavene for de prestene som får et direkte arbeiderapostolat. Etter

bygge på. Det er dette grunnlag Åpenbaringen gir oss.

Overalt ser vi at en handlings verdi og frukt avhenger av at de iakttagelser den er bygget på er riktige. Er en handling bygget på falske erkjennelser, vil vi ofte se at den ikke bare er fruktesløs eller nedbrytende, men selve det å fullføre den påbegynte handling vil ofte være umulig. Slik er det blant annet i forholdet til de moralske bud som Kristus understreket. Å leve et rent liv for eksempel, i samsvar med ens gifte eller ugifte stand, vil for de fleste være umulig, såfremt de ikke har den fulle sannhet om sitt forhold til Gud å innrette sitt liv etter. Først ved full sann viten får vi full frihet.

Det finnes noen som mener at troen på Kristus og hans ord slik vi finner dem i Bibelen, er tilstrekkelig. Den kristne lære slik den for eksempel er uttrykt i Kirkens trosbekjennelse, har ifølge dem en mere tvilsom verdi, som en godt kan klare seg uten. Det er få som vil gjennomføre dette syn fullt ut. Det er nemlig selvmotsigende. Kristi gjerninger og ord i Bibelen skal jo nettopp være *grunnlaget* for vår tenking og vårt liv — og trosbekjennelsen er uttrykk for det som hittil er realisert på dette grunnlag, uttrykk for hele Kirkens felles konklusjoner.

at det oppsto et skille mellom den store folkemassen og Kirken, er det prestene som må gå til folket og ikke omvendt. De må på ny gjøre seg til virkelige misjonærer hvis kristendommen skal bestå og bli et levende element i sivilisasjonen. For at dette vanskelige arbeide skal få heldige resultater må disse prestene kunne opprettholde en harmonisk likevekt mellom misjonens forskjellige sider.

For det første: De må være å finne midt oppe i arbeidernes verden, dele arbeidernes livsvilkår så langt en prest kan, og så langt hierarkiets bestemmelser tillater. Samtidig må de overfor denne arbeiderverden eller dette miljø beholde en uavhengig og objektiv dømmekraft. En prest som virker i et utpreget borgerlig miljø kan ikke godta de ting der som ikke stemmer overens med Evangeliets lære. På samme måte kan ikke de prestene som har sitt virke i arbeidermiljøer gå med på alle de reaksjoner og situasjoner som oppstår der. De må holde seg så pass på avstand at de nøkternt kan skjelne mellom de ekte verdier som kan utvikles til et kristent liv og de lakuner som de må forsøke å fylle. De må kunne unnskyldte avvikelser, men også rette det urette opp igjen.

For det andre: Når de sendes til arbeidermiljøer, de fleste med en grundig utdannelse og en klassisk dannelse som bakgrunn, må de ikke la dette samt de kresne vaner og skikker de er vokset opp med, på noen måte skygge for Kristi prestedømme og det vitne de skal være om ham. De vil nok derfor måtte gi avkall både på dette og hint som ellers vanligvis hører med til selve prestegjerningens kår og behov.

Til slutt uttaler kardinal Feltin ønsket om at arbeiderprestene vil stifte kristne foreninger spesielt for arbeidere og ta personlig og aktiv del i dem samtidig med at de opprettholder full kontakt med de stedlige prester og de geistlige lederne for Den katolske aksjon.

De er meget mere enn et individs konklusjoner, fordi vi etter Kristi løfter kan være sikre på at de er forment under den Hellige Ånds ledelse.

Den veg Kristus har gitt oss, er trang, og de som forandrer på åpenbaringsinnholdet eller trekker falske slutninger fordi de stoler mere på seg selv enn på Kirken, vil før eller siden forlate vegen. Historisk har jo ofte formuleringen av dogmene funnet sted i forbindelse med slike triste begivenheter. Dogmene er med rette blitt sammenlignet med en serie varsel-skilt langs en landeveg: Kjør forsiktig, her gikk Arianus utfor vegen, her gikk Pelagius utfor, her Nestorius, her ville Albigenserne ta en snarveg, og nå eksisterer de ikke mere! Stadig oppstår det nye falske profeter og Kirken vil derfor alltid fortsette å klarlegge sin lære på de punkter som blir angrepet.

Når det gjelder de naturlige, de kulturelle og de moralske verdier, vet vi alle at vi har fått del i dem ved å åpne oss som barn overfor de mennesker som representerer dem: våre foreldre, våre lærere, tenkerne og kunstnerne. Spørsmålet på det religiøse område er om vi vil bli som barn igjen, denne gang Guds barn, barn som åpner seg mot det Guddommelige, mot de overnaturlige verdier som er inkarnert i Kristus og som kan bli virkelighet i oss.

Edvard Dahm Vogt.

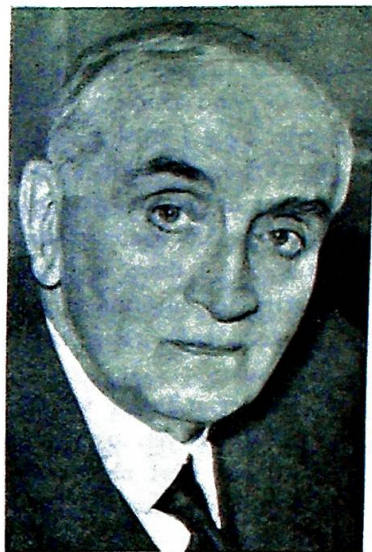
Paul Claudel

in memoriam

(1868—1955)

AV

dominikanerpater A. RAULIN

Paul Claudel er ikke lenger blant oss. Vi føler det som et dypt savn. For han raget høyt over sin samtid og ingen har kunnet ta hans plass. Hans omvendelse juledag 1886 vil for fremtiden stå som en viktig milepel i det franske åndslivs historie.

Den gang var han atten år og trodde det samme som de fleste kultiverte mennesker i åtti-årene: han trodde på vitenskapen og naturalismen. Første juledag 1886 om ettermiddagen hadde han ikke noe særlig å bestille og gikk inn i Notre-Damekirken i Paris. Han har selv fortalt om sin opplevelse: «I løpet av et øyeblikk ble mitt hjerte grepet og jeg trodde. Jeg trodde med en slik intensitet, en slik reising av hele min person, en så mektig overbevisning, en slik sikkerhet som ikke ga plass til den allerminste tvil, at ingen bok, ingen argumentasjon, ingen hendelse i et for øvrig temmelig urolig liv noen gang har kunnet rokke og ikke engang røre min tro.» Det betyr ikke at hans liv var blitt fritt for dramatisk stoff. Tvert imot. «Min tidligere filosofiske overbevisning var uskadd. Gud hadde med forakt latt den bli hvor den var; jeg så ingenting i den som jeg skulle forandre. Den katolske religion forekom meg fremdeles som en haug av absurde anekdoter, dens prester og troende inngjød meg fremdeles en uvilje som nærmest kan karakteriseres som en blanding av hat og motbydelighet. Det byggverk som jeg hadde reist med mine meninger og kunnskaper forble stående og jeg kunne ikke merke noen revne. Det som var hendt var simpelthen det at jeg var kommet utenfor . . . Det som gikk mest imot mine anskuelse og tilbøyeligheter, det var altså det som var sant, det som jeg enten jeg ville eller ei måtte finne meg i.» Troen var blitt gitt ham og den ble den sterkeste. Den gjennomsyret hans personlighet, hans liv gradvis men sikkert. Han hadde skrevet litt før sin omvendelse, men hans tro ga ham bevissheten om det kall som gjorde ham til en av de største lyrikere den franske og kanskje all verdenslitteratur eier.

Dikteren er, ifølge ham, verdensaltets skald og prest. Skaperverket er fullt av mening, fordi det er skapt av en Intelligens. Verden er sprunget fram av en kilde og er på vei mot et mål. Men så lenge dikteren ikke har tatt den i besittelse, er verden en hop av usammenhengende ord. Vitenskapen gjør en

V i har tidligere hatt en notis om «Mannen med sekken» som fikk en bil av Paven for ikke lenge siden. Når turister fra våre nordiske, relativt sparsomt befolkede land kommer sydover i Europa, blir de ofte forferdet over å se så mange mennesker leve i den elendigste forfatning. Skitne og fillete, med sår og skavanker sleper de seg omkring og roter i søppelkasser og avfallshauger. En spør uvilkårlig om det ikke er sosiale institusjoner i disse landene, eller om menneskene der er blottet for medfølelse med de mindre heldige siden de tilsynelatende rolig kan se på denne elendigheten år etter år.

Forklaringen ligger vel for en stor del i at landene rundt Middelhavet, og da særlig Italia, fra eldgamle tider av har vært uhyre ettertraktet som beboelsessteder. Det milde klimaet, den fruktbare jorden med vin- og hvetemarker — så meget lokker og innbyr til å slå seg ned ved disse solbestrålte kystene. Slik er det blitt for mange mennesker der, landet kan simpelthen ikke fø alle. Men likevel vil de være der heller enn å dra annetsteds hen — om de hadde kunnet eller ikke.

Når det gjelder disse landenes offentlige sosiale hjelpeinstitusjoner, kunne meget berettes om; men det ville føre for langt om vi skulle komme inn på dette her. Det vi i nærværende artikkel vil berette om, er noe som i den senere tid har opptatt mange utenlandske aviser, nemlig «Mannen med sekken». Han synes å være noe av det for Italia som abbé Pierre er for Frankrike. Tallet på alle dem som gjør et heroisk oppofrende arbeid blant hjemløse og fattige i begge disse landene er nok meget

stor innsats for å tyde universet, men den kan ikke fange det konkrete, det individuelle, farve, harmoni, skjønnhet, humor. Det er dikteren som tyder de symboler og hemmelighetsfulle forbindelser verden er full av.

Claudél var ikke bare en lyriker, men også en dramatiker. Han har alltid beskjeftiget seg med teater. Men det er først på et sent tidspunkt at man med forbauselse oppdaget at hans stykker kunne spilles. De hadde lenge vært betraktet som kunstverker som ikke egnet seg til scenen. Etter den annen verdenskrig har Claudél feiret store triumfer nettopp som dramatiker. Det er nok her å nevne *Le soulier de satin*, *Partage de midi*, *L'annonce faite a Marie*, *Jeanne d'Arc au bûcher*.

Det er noe storslagent, noe kosmisk over Claudéls kunst. Rammen for hans stykker er ikke mindre enn hele jordkloden. De lidenskaper som han tegner, er voldsomme. De kors som han tømmer for sine personer er av tungt og hårdt tre. De ofre som han skildrer, antar veldige dimensjoner. Men størst hos ham er gleden. Han har selv skrevet: «Gleden er det første ord og det siste ord i hele Evangeliet. Erkeengelen hilser Maria og bringer henne en stor glede, englene bekrefter den for hyrdene, og Jesu Kristi siste ord i nattverdsalen og før sin himmelferd er, 'så deres glede kan bli fullkommen, så dere kan ha liv i overflod'. Gleden og sannheten er ett og det samme, og der hvor den største glede finnes, der

Blant Romas hjemløse —

stort. Men de to ovenfor nevnte er nå blitt særlig kjent, og gjennom den publisitet de har fått er de blitt i stand til å hjelpe i stor målestokk.

Fra «*La France Catholique*» har vi klippet følgende: Utpå natten mellom 12. og 13. mai 1942 kom Mario Tirabassi, sykepleier på hospitalet til St. Johannes av Gud-brødrene, hjem dit han bodde i Roma. Fra en mørk krok hørte han noen stønne, det var en gammel omstreifer som hadde fått høy feber. Øyeblikkelig tok han ham i armene og bar ham til hospitalet.

Fra den natten av har Mario Tirabassi, eller som hele Italia kaller ham, L'uomo del sacco, mannen med sekken, fortsatt å hjelpe samfunnets ulykkelige, sine venner; for han er deres venn. Hver natt trenger de ham, og hver natt kommer han til dem. Siden 1942 er det gått nesten 5 000 netter, og i snart 13 år har han ikke sovet en hel natt. Han arbeider for dem også om dagen, oppsøker departementer, hospitser, konfererer med entreprenører, samler midler. Lenge kjente ingen ham, han var alene med sitt strev. Så en dag hadde en romersk avis en artikkel om ham, noen måneder senere hadde et katolsk ukeblad en reportasje. Som følge av dette tilbød noen ham sin hjelp, og tre—fire assistenter følger ham nå på hans runder. Så forærte Paven ham en bil nylig for å lette arbeidet, og den kristne verden har etter hvert fått høre om denne «Mannen med sekken».

finnes også mest sannhet. Jeg skal ikke fortelle dere hvori denne glede består, lukk bare opp munnen etter Psalmistens råd, og smak den, — eller, for å følge Jesu Kristi eget råd, be bare om dette vann fra Jakobs brønn som slukker enhver tørst...» De samme tanker finner vi på slutten av det stykke om Jeanne d'Arc som har vakt så stor oppmerksomhet i hele verden.

Jeanne har stått hele tiden på bålet med lenker om håndleddene. Nå kaller himmelen på henne: «Jeanne! Jeanne! Jeanne! Guds datter! Kom! Kom! Kom! — Jeanne: Disse lenker holder meg tilbake. — Stemmer i himmelen: Gleden er til som den sterkeste! Kjærligheten er til som den sterkeste! Gud er til, Han er den sterkeste! — Jeanne: Jeg kommer! Jeg kommer! Jeg har sprengt! Jeg har knekket! Gleden er den sterkeste! (Hun sprenger sine lenker) Koret: Lenken som festet Jeanne til Jeanne . . . Lenken som festet sjelen til legemet. — Jeanne: Kjærligheten er til som den sterkeste! Gud er den sterkeste!»

*

Vi ber om at Gud må forbarme seg over denne sin tjener, som nok hadde sine feil, men trofast forvaltet sine talenter. Måtte Paul Claudél i dag beskue den saliggjørende virkelighet som han under sin jordiske pilegrimsferd har lært oss å lenges etter. Han hvile i fred!

A. Raulin, O.P.

«Mannen med sekken»

I 1942 var det tusener av fattige og elendige i Romas gater, og stadig er det mange. Mario Tirabassi har ikke en eneste gang siden da funnet tid til å reise til sitt hjemsted i Abruzzerne, der familien hans bor.

Mario og hans følgesvenner begynner natten med å overvære en midnattsmesse. Så drar de av sted med bilen full av pakker med mat og klær. Bak en søyle utstrakt på et stykke papp og med et annet pappstykk over seg, sover en gammel kone. «Bestemor, bestemor,» kaller Mario forsiktig. Konen ser forskrekket opp. Disse ulykkelige som sover under åpen himmel fordi de ikke har et hull å stikke seg bort i, har skrekk for politiet som tar dem med på politistasjonen. «Vær ikke redd,» sier han, «det er bare oss vennene. Her er noe å spise, og her er en pose med litt penger. Og her er jakken du har bedt meg om. God natt, bestemor, unnskyld at jeg vekket deg.» Han brer jakken kjærlig over henne, og konen kysser hånden hans med et uttrykk fylt av takknemlighet.

Slik går det hele natten, i grotter, innimellom sammenstyrtede husvegger, i ruinene til Colosseum og under Akveduktenes buer, på det gamle Forum og ved bredden av Tiberen. Hver natt, på de samme steder, venter Marios venner på hans hjelp, det kan være hans blotte nærvær, eller noen ord, et løfte om noe arbeid, et smil eller den trygghetsfølelse han gir dem.

En natt under en av Tiberens broer, fant han en omstreifer på 83 år uten familie, uten andre venner enn Mario. Han holdt tydeligvis på å dø. Mario satte seg, tok gamlingen på fanget og forberedte ham sakte og mildt til døden. Han sa frem noen bønner, og omstreferen gjentok dem enkelt og oppriktig som et barn. Til slutt sov han inn i armene til «Mannen med sekken».

Journalisten som skriver dette hadde fått være med ham den natten, og han fortsetter:

Ingen og intet har noensinne hindret Mario Tirabassi i hans arbeid. Politikonstablene som tråler gatene om natten, kunne mistenke denne mannen som lister seg rundt i mørke kroker og skumle kjellere med sin lomme-lykt. Men tvert imot, konstablene som kjenner ham, hjelper det de kan. De overbringer ham bud fra de hjemløse og oppgir steder hvor nykomlinger har stukket seg bort. Når de må foreta en razzia, varslers de ham på forhånd.

Det eksisterer et forbausende kommunikasjonssystem mellom «Mannen med sekken» og hans protesjeer. Hvis disse av en eller annen grunn må forlate hullet sitt, etterlater de en lapp på et avtalt sted som gjør tjeneste som postkasse. På den måten lar de sin velgjører få vite hvor det er blitt av dem, om de er havnet i fengsel, funnet arbeid eller et bedre sted å være. En natt fant Mario 10 000 lire inntullet i et papir med disse ord: «Til vennene fra arbeidsgiveren. Antonio.» Mario forsto

straks at Antonio hadde funnet noe arbeid og at han hadde fortalt om sin egen og de andres skjebne til arbeidsgiveren. Denne hadde så gitt 10 000 lire som Antonio hadde anbrakt i «postkassen».

«Aldri hadde jeg trodd dette hvis jeg ikke hadde sett det med mine egne øyne,» slutter journalisten. «Klokken seks om morgenen, foran Termini-stasjonen, sa vi farvel. Mario Tirabassi ga meg hånden, og jeg trykket den hardt. Det er en hellig hånd som har kjærttegnet de fattiges hule kinder og stukket tepper under stivfrosne kropp. Kjærlighet — du største av alle goder — vi takker deg for at du har fremkalt mennesker som abbé Pierre, de fattiges små brødre, mannen med sekken, disse som vi kjenner og dem vi ikke kjenner, alle Kristi virkelige følgesvenner!»

Fra Jesuitenes verden

Svensk jesuiterpater.

P. Lars Rooth S. J., sønn av den tidligere direktør for Verdensbanken i Stockholm, er blitt viet til prest i Stockholm av biskop Müller. P. Rooth er den første svenske jesuit som er blitt presteviet i sitt hjemland.

«Jesuita non cantat — Jesuitene synger ikke», sier et kjent ordtak. Unntagelsen bekrefter regelen: I Hiroshima blomstrer et av jesuitene grunnlagt og ledet musikkakademi med 263 studenter. Ved innvielsen av Verdensfredskirken spilte akademiets orkester Beethovens femte symfoni.

«Colour bar».

Samtidig med at negrene blir diskriminert i Syd-Afrika, understreker belgiske jesuiter likestillingen mellom alle raser og folkeslag. I Usumbura har de grunnlagt et «College inter-racial» hvor negere, europeere og indere sitter ved siden av hverandre på skolebenken.

Jesuiter som lærere i flyvning.

Det amerikanske jesuiteruniversitet St. Louis, er det første universitet i De forente stater som har flyvning som akademisk fag på studieplanen!

Medlem av UNO.

Pater De Breuvery, ekspert på det økonomiske område og på grunn av sitt lange opphold som misjonær i China, ekspert på den chinesiske dollar, ble etter å være blitt fordrevet fra China, valgt som «senior økonom» i UNO's økonomiske råd. Hver dag fra kl. 9.30 er han å finne i 26. etasje i UNO-bygningen.

Den rette veien

Den berømte amerikanske biskop Fulton J. Sheen hadde en gang gått seg bort i Philadelphia hvor han skulle holde et foredrag i rådhuset. Han henvendte seg til et par smågutter som lekte på gaten. — Kan dere si meg hvordan jeg snarest skal komme til rådhuset? — En av guttene forklarte ham det og spurte så hva han skulle der. — Jeg skal holde et foredrag om veien til himmelen. — Hva, og så vet De ikke engang veien til rådhuset! —

BLIKK på TIDEN

■ Debatten om religionsundervisningen i skolen går videre: Både fra radikalt hold og fra organisert dissenterhold heises der signaler som tyder på kamp mot statskirkens konfesjonelle monopol i skolene. I et radio-foredrag, som senere er blitt gjengitt som kronikk i dagspressen, tar biskop Eivind Berggrav med adskillig behendighet stilling til dissenterens klager. Han synes oss uimotsigelig logisk når han peker på at det for en virkelig overbevist dissenter må være en mildest talt betenkelig sak å undervise etter den konfesjonelt lutherske undervisningsplan. Enten gjør han det, og så unnsier han grunnlaget for sin egen dissens, eller så gjør han det ikke, og så er religionsundervisningens nåværende ramme sprengt.

Skuffende unnvikende er derimot biskopens behandling av de menneskelig-praktiske problemer som den nåværende monopol-ordning innebærer:

«En lærerpost i folkeskolen er normalt forbundet med plikt til å undervise i kristendom. Derfor kan i dag en kristen dissenter ikke i det hele bli lærer i normale skoleposter, fordi han ikke har lov til å undervise i det ene av fagene. Loven i dag stenger altså disse lærere ute fra flertallet av lærerposter.»

At selve læreryrket dermed praktisk talt (noen få byskolestillinger er unntagelser) står stengt for folk som ikke tilhører statskirken er en urimelig vid konsekvens av statskirkeordningen, og har ytterst få sidestykker i det moderne samfunnsliv. Særlig på bakgrunn av at privatskolene er så uhyre sjeldne og så lite levedyktige i vårt land, må det fortone seg som en urimelighet.

En annen betenkelig innvending som biskopen også går fjærlett henover er, at den samme kirke som ut fra et konsekvent og i og for seg forståelig prinsipp avviser dissenter som lærere på sine enemerker, er til det ytterste slapp når det gjelder å sikre seg at dens religionslærere faktisk står ikke bare nominelt «innenfor statskirken», men reelt innenfor *kristendommen*, d.v.s. ved en personlig overbevisning. Det er ingen hemmelighet, og noen av oss kan bekrefte det ut fra særdeles smertelige personlige erfaringer, at mange religionslærere formidler mer skepsis overfor religionen enn kristen tro til sine elever.

Biskop Berggrav har åpenbart rett i at det innenfor den nåværende formålsparagraf for våre skoler ikke finnes noen praktisk levedyktig løsning på dilemmaet.

Til gjengjeld føles disse problemene så belastet med urettferdighet og urimelighet at de meget snart kan komme til å stille selve statskirkeordningen i søkelyset som moden for en radikal tilpasning.

■ «Vi fræder Fugl og Dyr, det synes litt rart ikke at fræde Spædbørn», skriver Knut Hamsun i sin «Markens grøde». Det har vært en mørk plett på de ellers så ansvarsbevisste nordiske demokratier at deres sosiallovgivning tidlig gikk lenger enn andre siviliserte samfunns i retning av å lyse det ufødte menneske fredløst, og legalisere fosterdrap på temmelig vague indikasjoner.

Nå begynner reaksjonen å gjøre seg gjeldende, ut fra det argument som er satt i Guds viljes sted: erfaringens. Foreløpig har det stort sett vært hensynet til *morens* reaksjon på inngrepet — ikke hensynet til det uskyldige foster — som har vært tillagt betydning: Selv teoretisk «friggjorte» mennesker for hvem de *moralske* betenkeligheter ikke hadde vekt,

har måttet sanne at overgrepet kan innebære følger, for eksempel av nevrotisk karakter, som gjør det til noe av et vågestykke.

I Sverige — som med sitt iherdige «Riksförbundet for Sexuell Upplysning» har vært noe av et foregangsland når det gjaldt å bryte med den kristne respekt for livet, begynner også visse moralske reaksjoner å gjøre seg gjeldende. Nylig pekte «Svenska Morgonbladet» på ønskeligheten av at abort-loven ble revidert, fordi dens formulering var altfor vidtgående:

«Ska tonvikten vid detta bedömande ligga på sociala omständigheter och «kvinnans levnadsförhållanden», så blir barnets rätt att födas och leva sitt eget liv allt för mycket beroende av yttre och moraliskt ohållbara villkor. För att inte tala om «vården om barnet!» Att fostret ska behöva dödas bara därför att den blivande moderns krafter «antages» inte komma att räcka till för att vårda det väntade barnet, om det får födas med liv, är inte bara djupt omoraliskt och motbjudande, utan det är omoraliskt på ett rent trivialt sätt — rena *ynkedom* av ett samhälle, som skryter av sin humanitära omtanke om individen, och ett samhälle där barnlösa makar och ensamma välbärgade kvinnor står i en lång väntans kö för att få fosterbarn och adoptivbarn, som det är så förtvivat «ont om» i vårt land!»

Det er argumenter som fortjener å bli tatt opp til ettertanke også på denne siden av Kjølén, for eksempel ved våre såkalte mødrehygiene-kontorer.

■ Over signaturen Ohe har «Vårt Land» nylig (26/2) et interessant og tidstypisk intervju med forlagsdirektør Henrik Groth om situasjonen i åndslivet her hjemme for tiden. Det mangler ikke nebb og klør, og tjener «Vårt Land» til ære.

Groth uttrykker bekymring over utviklingen i åndslivet her hjemme. Etter en treffende karakteristikk av det moderne sinns åndelige mangelsykdommer, jag og rastløshet og sådant mere, peker han på det urovekkende i at «antroposofene har erobret en rekke strategiske maskingeværstillinger i åndslivet: Selv om jeg personlig ikke er kristen, ser jeg med engstelse at et åndelig opprør mot den materialistiske livsanskuelse ikke fører til at man slutter seg til den kristne bevegelse, som har tusenårige kulturtradisjoner, men til disse besynderlige åndelige patentfilosofier.»

I det følgende trekker Groth sammenlikninger mellom luthersk og katolsk innstilling til kulturlivet:

«Nettopp ut fra sitt kvalitative mellomstandpunkt synes Groth katolisismen har meget å by på. Den synes å legge betydning mer vekt på det vi kan kalle kulturbetont miljø-kristendom enn på den forferdelige omvendelseslæren som lutherdommen har en slik fortvilet svakhet for. Når vi her på forlaget har utgitt overmåte krevendende skrifter, som slett ikke alle er pro-religiøse, så ser vi at de eneste mennesker som har skrevet kompetente, adekvate artikler til disse skrifter er katolske patere. Og noen av de mest spennende og verdifulle filosofer i dag er nettopp katolikker. Det later til at den lutherske kristendomstradisjon er livende redd for å miste kontakten med det folkelige og enfoldige og alltid like iskaldt støter åndslivet fra seg . . . Det er karakteristisk at kultiverte kristne, som skulle være de første til å rydde opp i uheldige former, gjør det ikke. De forsvarer og ser formildende på hysteriske, smakløse, dømmesyke sektfenomener.»

■ Kritikkk av kritikken kan virke gold og kjedelig. I dosent Daniel Haakonsen's artikkel «Kulturdebatt i Norge?» i siste (2) nr. av «Samtiden» er den ytterst interessant og lærerik. Han tar for seg i nærgående analyse kritikernes reaksjon på Ørnulf Ranheimsæter's «Om tro og vantro» og kommer til resultater som er til å få forstand av. Det er det *symptomatiske* ved saken som interesserer ham og oss; han skriver «ikke i og for seg for å ta boken i forsvar, og heller ikke for å utlevere dens forståelsesløse kritikere (skjønt de vel kunne fortjene det), men som et eksempel som kan tjene til opplysning om visse trekk ved «rikets åndelige tilstand», nærmere bestemt for å prøve å vise hvorfor den kulturdebatt som så

Liturgi og Musik

Gregoriansk musikk lære IV.

«Ictus» som såvidt ble nevnt forrige gang, har en så viktig funksjon i den gregorianske rytme at den krever en litt mer utførlig forklaring. «Ictus» var for latinerne den klassiske betegnelse på det rytmiske nedslag, ikke som en markert betoning imidlertid, men som slaget av dirigentens taktstokk på notestativet for å angi den rytmiske bevegelse. Det har altså ikke noe med styrkegraden å gjøre, men er bare en angivelse av bevegelsen i musikken. En annen viktig egenskap ved ictus er at den i melodien sammenheng kan ha to forskjellige karakterer, og disse er alltid blitt uttrykt med to greske ord: «arsis» og «thesis», d. v. s. «opptakt» og «nedslag» eller, om en vil, «tilløp» og «avslapning», eller «impuls» og «avspenning». Dette er viktig å legge merke til, for det er bestemmelsen av disse ting som lar en forstå rytmen i en gregoriansk melodi, slik som den nå engang er notert.

I gregoriansk noteskrift består hver notes verdi av en og samme tidsenhet. Den kan ikke deles, som i moderne noteskrift, i forskjellige noteverdier. Alle noteverdier er like i gregoriansk sang. Hvis vi oversetter dem til moderne noteskrift som åttendedeler, og det er det mest korrekte, så kan det altså aldri i en gregoriansk melodi bli sekstendedeler eller toogtredvettedeler. Gregorianske noter kan både fordobles og tredobles (simpelthen ved å sette to eller tre like noter ved siden av hverandre), men aldri deles opp. En vesentlig ting ved uttrykket i den gregorianske sang avhenger av dette, nemlig melodienes jevne, «fredlige» gang. Det er en musikk som er undfanget og organisert for å skape fred i sinnet, og fred er som bekjent definert som «ordenens ro». Denne ro i den melodiske og rytmiske gang, krever særlig oppmerksomhet av oss nåtidsmennesker som p.g.a. bekjentskapet med all senere musikk lett kan bli fristet til å legge inn hurtigere passasjer her og der, også når vi skal gjengi den ærværdige kirkesang.

mange etterlyser og påstår de lengter etter, har så vanskelig for å trives i vårt land».

Dosent Haakonsen dissekterer dernest noen av de anmeldelser som vi har vært inne på før også i denne spalten, og avdekker deres mange forsyndelser, ikke bare mot den elementære anmelder-ABC, men mot alminnelig, menneskelig saklighet. På den ene side klages der inntil kjedsomlighet her hjemme over at kulturdebatten er tom og spenningsløs. På den annen side tyner man med alle — også de usakligste — midler det som kunne fornye debatten:

«Så lenge vår presse og våre anmeldere i så høy grad er besjelet av et utålmodig ønske om å uskadeliggjøre en anderledes tenkende, enten ved å neglisjere ham, eller ved å forkle ham til ukjennelighet, så lenge kan vi føle oss trygge for at det aldri vil oppstå noen opprivende åndsdebatt i vårt fredlige land. Så lenge kan vi i ro og mak terske langhalm på psykologi og barneoppdragelse . . . Det er visst ikke bare debatt det gjelder å unngå, men også at man kommer med utidige nyheter inn i vårt hjemlige litterære liv.»

Fr. Candidus.

Hvilke holdepunkter er det i selve noteskriften for nedslagene eller ictus' plass? I de nye utgaver av de liturgiske bøker er som regel ictus' plass markert ved en liten vertikal strek over eller under notene. Det er første holdepunkt (se eks. A). Det annet er at alle forlengede noter skal ha ictus. Av forlengede noter er det tre slag: punkterte noter (eks. B 1), første noten i en «pressus» d. e. et neume bestående av to noter i samme høyde (eks. B 2) og den noten som går foran neumet «quilisma» (eks. B 3). Det tredje holdepunkt er at første noten i ethvert neume skal ha ictus, såfremt den ikke går foran eller følges umiddelbart av en annen ictus (se navn og former på forskjellige neumer i eks. C).

Som oftest er neumene konstruert etter den rytmiske type vi kalte sammensatt takt» (i moderne skrivemåte: åttendedeler i grupper på to og to), derfor har den første noten ictus.

Men forskerne insisterer på at neumene ikke først og fremst er rytmiske tegn, men melodiske angivelser, hjelpemidler til å angi følgen av høye eller dype toner og deres legato. Derfor hender det ofte at det ikke passer å plasere ictus på den første noten i et neume.

Notesystemet, selv det gregorianske på fire linjer, er en relativt sen oppfinnelse. Før det fantes det ingen muligheter for nøyaktig å angi tonens beliggenhet. Det man kunne, og som man gjorde, var å markere tonenes melodiske retning ved hjelp av en slags stenografi. Slik ble notetegnet «virga» utledet av den latinske høye aksent og skulle angi relativt høye toner, mens notetegnet «punctum» ble utledet av den dype aksent og brukt til å angi dype toner. Men disse to tegn ga ingen anvisning hverken for styrkegraden eller rytmen.

«Virga» og «punctum» var de første musikalske tegn. Ved kombinasjonen av dem fremkom etterhvert neumene, samlingen av noter.

Som markeringen av notenes lengde og følgelig av rytmen brukte de eldste manuskripter forskjellige tegn og bokstaver.

Men hvis neumene opprinnelig ikke markerte rytmer, hvordan går det da an siden å betrakte dem som sammensatte takter med ictus på første note?

Jo, det kan man i de fleste tilfeller fordi neumene i den quasi-syllabiske sang (f. eks. i antifoner og stykker i Kyriale) i alminnelighet er sammensatte takter. Det var helst i vokalisene, rekkefølger av neumer på en og

A musical notation chart showing various Gregorian chant neumes. The examples are labeled A, B1, B2, B3, C, VIRGA, PUNCTUM, CLIVIS, PODATUS, TORCULUS, CLIMACUS, and PORRECTUS. Each example shows a neume on a four-line staff with a vertical ictus mark above the first note. The neumes are: A (a single note), B1 (two notes), B2 (two notes of equal height), B3 (a note followed by a 'quilisma' sign), C (a note with a 'punctum' sign), VIRGA (a note with a 'virga' sign), PUNCTUM (a note with a 'punctum' sign), CLIVIS (a note with a 'clivis' sign), PODATUS (a note with a 'podatus' sign), TORCULUS (a note with a 'torculus' sign), CLIMACUS (a note with a 'climacus' sign), and PORRECTUS (a note with a 'porrectus' sign).

Erling Christie om Ørnulf Ranheimsæter

I en kronikk i dansk presse nylig («Essayister og stridsmænd», «Berlingske Aftenavis» 10. 2. 1955) analyserer forfatteren og kritikeren Erling Christie tre nye norske essay-samlinger. Etter å ha omtalt Arnulf Øverlands «I beundring og forargelse» og Gunnar Reiss-Andersens «Det smilende alvor», tar han for seg Ørnulf Ranheimsæter's «Om tro og vantro»:

«Det samme oppgjør med en forflatet humanisme finner man med stor styrke hos Ørnulf Ranheimsæter (tidligere kjent som bokkunstner) som med essay-samlingen «Om tro og vantro» (Dreyer) fikk sin bemerkelsesverdige litterære debut. Selv konvertitt, representerer Ranheimsæter en impuls som i etterkrigsårene har vært merkbar også i Norge. Noen større tilslutning til katolisismen har der riktignok ikke vært blant norske intellektuelle, men åpenbart gjør det seg i dag gjeldende en sterkere vilje til forståelse og tildels også en dypere sympati. Noe som ikke minst skyldes det norske dominikanersamfunn og dets aktive innsats i kulturdebatten. Til kretsen omkring de intellektuelle dominikanerne hører også Ørnulf Ranheimsæter.

Som katolsk tenker representerer humanismen for Ranheimsæter illusjonen om menneskeheten som en overpersonlig størrelse og den naive drøm om en fremtidig lykketilstand på jorden. En åndsretning som på samme tid avviser den psykologiske realisme og forneker tanken om menneskets frihet, fordi den overser at mennesket i frihet er i stand til å velge onde handlinger. Hva han til syvende og sist bekjemper er humanismens fatale innsnevring av menneskets virkelighet. Og her møtes den livsdyrkende humanist med våre puritanske forfedre. For på samme måte som de siste forkastet legemets behov, forkaster humanisten sjelen og dens tørst med skjellsordet «salighetsegoist». I begge tilfelle, hevder Ranheimsæter, avfeier man menneskets primære behov i menneskelighetens navn. For som målet for menneskets streben setter humanismen begrepet «mennesketverdet» — uten å eie noen forestilling om hvori menneskets verdighet består. Som etisk livsgrunnlag ser den seg i dag kun i stand til å sette de to slagord: «Vær snill gutt, det lønner seg.» — og «Får pent med kruttet, ellers går det ille.»

Men — og det er den tyngste anklagen mot fornufts-

samme stavelse, at noteskriverne helt fritt disponerte sine neumer.

Dernest kan man det fordi det jo må finnes et klart og objektivt prinsipp for tolkningen.

Og siden neumene som oftest knytter en rytmisk betydning til den melodiske, som den først og fremst angir, har forskerne ut fra dette funnet frem til følgende praktiske regel:

Hver gang manuskriptene inneholder rytmeangivelser (tegn og bokstaver) som fører til forandring av neumenes rytmiske fysiognomi, må disse angivelsene følges, selvom ictus skulle komme på annen note i neumet. Men hvis spesielle angivelser ikke finnes i manuskriptene, følger man bare neumet og setter ictus over dens første note.

Neste gang må vi omtale den latinske aksents betydning i forholdet til rytmen i gregorianske melodier.

Pater Thoralf Norheim, O.P.

moralen — samtidig har den selv, ved sin drepende kjedsommelighet, banet veien for det amoralske og gjort det onde tiltrekkende. Fordi «mennesket finner i syndens liv, i dødens og tilintetgjørelsens rus en fylde som en denne-sidig moral ikke kan gi det. Her rører vi, tror jeg, ved torturkammerets hemmelighet».

Som det eneste alternativ til denne etiske intethet står da for Ranheimsæter den kristne tro, fordi den ved å hevde at menneskets muligheter transcenderer historien — at det eier et mål i seg selv, men et mål som ikke er det selv — gjør det til integralt vesen i et universelt drama. Kristendommen alene tillegger mennesket så svimmel en verdighet at det kan fortapes, og det er i fortapelsens mulighet kristendommens moral antar sin spenning og forpliktelse.»

I tre essays om «Tro og autoritet» fremsetter forfatteren så sitt syn på den katolske ideverden. Og Ørnulf Ranheimsæter viser seg her ikke bare som en skarp debattant, men som en fremragende prosakunstner. Ukonvensjonelle i sine formuleringer, livfulle med sine bilder og sammenligninger og rike på paradokser, betegner hans essays en utsøkt forening av intelligens og kunstnerisk følsomhet. Uten tvil er «Om tro og vantro» noe av det betydeligste som er skapt på det essayistiske område i Norge i siste generasjon.»

EN FINSK DOM.

I det finske «Huvudstadsbladet» (18. 2. 55) leser vi under overskriften «En norsk humanist» følgende:

«Den intellektuelle katolske gruppen i Norge har under senere år visat en stor andlig og intellektuell livaktighet. Ett uttrykk därför er den bok om tro och vantro som tecknaren och bokkonstnären Ørnulf Ranheimsæter nyligen har givit ut. Det gäller olika problem, både aktuella och tidlösa, som denne konstnär och praktiske filosof tar upp till behandling. Det är naturligtvis den eviga frågan om förhållandet mellan tro och auktoritet och särskilt om människans roll och andliga villkor inom det religiösa livet och det moderna avkristnade samhället. Humanismens kris sätts upp mot bakgrunden av de tendenser som åtminstone till det yttre synes behärska vår tid. Även där läsaren kanske inte omfattar ståndpunkterna, måste han erkänna att den enkla och klara framställningen och det ärliga sökandet ger nya, ibland nästan överraskande vida synvinklar. Denna bok om tro och vantro ligger någonstans mitt emellan det skönlitterära och det filosofiska, om man undantar den portion av apologi och vittnesbyrd som givetvis hör till. Men den har otvivelaktigt någonting att ge.»

Og fra Åbo i Finland skriver Runa Nordenstrengh til vårt blad bl. a.:

«Norge och hela det katolska Norden är att lyckönska till en sådan författare!»

**NORD-NORGES APOSTOLISKE VIKARIAT
OPPRETTET**

Idet bladet går i pressen mottar vi den gledelige og viktige underretning om at Hans Hellighet Pave Pius XII har opphøyet Det Apostoliske Prefektur for Nord-Norge til Apostolisk Vikariat og samtidig har utnevnt den hittidige Prefekt monsignore Johs. Wember til Apostolisk Vikar og titularbiskop av Vasada.

Bispevigselen finner antagelig sted den 15. mai i Tromsø.

Credo avslutter en stor årgang

I siste omtale av våre nordiske tidsskrifter kom vi i skade for å betegne Credo's nr. 4/1954 for årets sluttnummer. Artikkelen fotnote inneholdt imidlertid den korrekte opplysning: Credo sender hvert år ut 5 nummer. I disse dager foreligger årgangens sluttnummer, som har en meget høy kvalitet.

Jesuitterpateren Daniélou presenteres med et lodig essay om «Änglarnas uppgift», som gir en glimrende oversikt over englenes plass i teologien og liturgien. Daniélous ordensbror i Sverige, Pater Hornung, har levert en studie om religionsfilosofiske linjer i Pascals tenkning. «Förnuftet och hjärtat» gir innblikk i Pascals kunnskapsprinsipper og hans forhold til problemene om «tro og viten», gudsbevisene og Kirken. Pater Hornung understreker at Pascal i sin etikk og tenkning har oppdaget mennesket og «la misère de l'homme». Dette trekk gjør ham særlig interessant for vår tid som er opptatt med eksistensialismen. «Men Pascal utgår også ifrån den andre virkligheten i det menneskelige livet: frälsningens och nådens realitet. Därmed är han, om man så vill, en kristen existensialist.» — Aina Rynell står for en ikonografisk studie om «Noli me tangere motivet — Kristus åpenbarer seg for Maria Magdalena etter sin oppstandelse». Aina Rynell påviser at motivet allerede er tatt opp i den syrisk-hellenistiske kunst, og at det så opptrer i tre ulike sammenheng: åpenbarelsesyklus, legendesyklus og konkordansesyklus. Den første erstatter den direkte avbildning av Kristi oppstandelse, den andre ser «noli me tangere-motivet» som et ledd i beretningen om Maria Magdalenas liv og omvendelse. Konkordansesyklusen har rot i den teologiske retning som ser overensstemmelser mellom personer og hendinger i det Gamle og det Nye Testamentet. Aina Rynells artikkel kaster lys over flere sider av den kristne kunst og dens utvikling. I «Bikt eller Exhibitionism» oppholder dr. Robert Braun seg ved Sven Lindmans selvavsløringer i hans memoarer, som trer frem som en «kristen bekännelse», Dr. Braun vil først sette et spørsmålstejn ved memoarenes betydning som «kristen litteratur». Han kan heller ikke se at denne offentlige «bikt» er en ren kristen bikt.

«Men den fråga som här ställts rör sig inte om en kristen självrannsakan, som ju är en religiös angelägenhet, utan om det sätt på vilket detta formas litterärt och överlämnas åt offentligheten. Det är kort sagt skillnad, om syndabekännelsen utsäges i hemlighet i biktstolen eller om den genom trycksvärtan sprids i tusentals exemplar. Hos Lidman bedes inte «själens bottensats» in i den kristna rymden — den ropas med den borne skriftställarens suveränitet ut och exploateras inte så sällan i klart medvetande om det litterära sensationsvärdet». — «Självtlämnelser av detta slag måste i vilket fall som helst skiljas från de bikter som alltifrån Paulus och Augustinus fram till Kierkegaard, Ferdinand Ebner, Theodor Haecker har givits oss som förebilder, när det gäller allvarlig kristen självanalys.»

Gunnel Vallquist er tilbake i Credo etter et lengre fravær. Til glede for leserne har hun levert to artikler — noen kloke og dyptgripende funderinger om «De kristna och enheten» samt en instruktiv studie om Arbeiderprestene og Frankrike-misjonen, et emne Gunnel Vallquist er sjelden godt kvalifisert til å skrive om.

Helge Røstud.

UTLANDET:

VATIKANBYEN

Fastetiden i Vatikanradioen.

Førti prester i Roma forklarer hver aften kl. 19.30 etter tur forskjellige punkter i den katolske lære i Vatikanets radioutsendelse. Hvert foredrag begynner med en kommentar om den kirken i Roma som er «dagens stasjonskirke» og avsluttes med lesningen av dagens Evangelium.

Brev fra paven til De forente staters biskoper.

Det går stadig fremover med Hans Hellighets sunnhets-tilstand, og nylig har han skrevet et brev til biskopene i De forente stater hvor han bl. a. sier: «Den kristne kjærlighet og omsorgen for dem som lever under vanskelige og triste forhold kjenner ikke grenser. Følgene av den siste krigen og all den elendighet den har medført, fordrer at vi stadig gir all mulig hjelp. De senere års begivenheter i det fjerne Østen har også forårsaket hundretusener av flyktninger derfra. Når vi ofte har kunnet hjelpe dem, skyldes det for en stor del de amerikanske katolikkers gavmildhet.»

Franske dekorasjoner til høye rangspersoner i den pavelige kurie.

Grev Wladimir d'Ormesson, som er Frankrikes ambassadør ved Vatikanet, overrakte nylig insigniene for kommandør av Æreslegionen til monsignorene Antonio Samore, Angelo Dell'Acqua og Carlo Grano ved Statssekretariatet, og til Mgr. Frederico Callori di Vignale, øverste kammerherre for Hans Hellighet. Følgende ble utnevnt til dignitarer av Æreslegionen: benediktinerpater Anselmo Albareda, prefekt for Vatikanbiblioteket og Mario Belardo, protokollsjeff ved Statssekretariatet.

ARGENTINA

Konflikten mellom Peron og Kirken.

Det ser ut som om de argentinske katolikkenes vil holde fast ved Kirken om de så må gå i katakomber, skriver utenlandske aviser. Rapporter fra forskjellige kanter av verden tyder på at utfallet av den nåværende konflikt hovedsakelig beror på det argentinske folk selv. Argentina er et meget katolsk land. Når en buss passerer en kirke, gjør passasjerene gjerne korstegnet. I fagforeningene hadde katolske grupper begynt å få innflytelse, og i landdistriktene var et kristent-demokratisk parti under forberedelse. Så grep regjeringen inn med sine beskyldninger og angrep på Kirken. Perons mål er å få Kirken begrenset til bare å utdele sakramentene, og dens lære skal bare gjelde den enkelte. Det offentlige liv skal den ikke ha rett til å uttale seg om.

Den skarpe konflikten mellom Kirken og staten har åpnet øynene på mange argentinere som før gjorde forsøk på kompromiss mellom peronismens diktatoriske filosofi og den katolske tro. Det er nå gått opp for dem at de står foran et valg. Men det er også mange som vil støtte peronismen som blant andre «sosiale goder» har gitt dem lett adgang til skilsmisse og organisert prostitusjon.

Et stort spørsmål er hvor langt Peron vil gå for å få tak i de private skolene. 900 katolske skoler underviser ca. 275 000 barn. Deres fortjenstfulle bidrag til folkets kultur og velferd kan ikke så lett oversees.

Uten tvil vil den nåværende konflikt få en heldig virkning på det store flertall av de argentinske katolikker. Den oppfatning sprer seg mer og mer at de må vende tilbake til en virkelig bevisst praktisering av den katolske tro og lære. Mange har også erklært at de vil holde fast ved Kirken om de så må gå i katakomber.

BELGIA

Kirken og regjeringen.

Biskopene i Belgia har nylig offentliggjort en redegjørelse angående Kirkens stilling til den belgiske regjeringens nåværende skolepolitikk. Biskopene bekrefter at et lovutkast som nå foreligger er et våpen mot all fri undervisning, et forsøk på å lamme katolske læresteder, og at det vil sikre utbredelsen av en verdslig innflytelse. Dette er det motsatte av de forsikringer som ble gitt av statsministeren og undervisningsministeren som svar på et felles brev fra de belgiske biskoper i august i fjor.

Den foreslåtte lov tar ingen hensyn til alle de høyere katolske skoler. Disse kan ikke lenger gjøre krav på å være nasjonale, godkjente institusjoner, men blir private etablissementer som holdes gående ved private midler. Biskopene protesterer mot denne egenmektige diskriminering av skoler som har samme pensum og fagkrets og utsteder samme diplomer som statens skoler. De fastslår videre at loven er helt utilfredsstillende med hensyn til spørsmålet om understøttelse. Likeså ved å foreslå at religionsundervisningen i statens høyere skoler såvel som folkeskolene skal gis av prester. Det er ikke nok prester til en slik ordening og følgelig ville det i flere skoler ikke bli noen religionsundervisning.

Loven er et angrep på samvittighetsfriheten, uttaler biskopene, og tar sikte på å svekke religionens innflytelse på befolkningen. Belgiske foreldre betror 60 % av ungdommen til de katolske skolene. Nå vil regjeringen redusere understøttelsen til disse fra 8000 frs. til 3497 frs., mens det på hvert barn i statsskolene skal brukes 25 000 frs.

DE FORENTE STATER

Presidenten sender hilsen til Pius XII.

I anledning av Pavens 79-års dag, sendte president Eisenhower følgende hilsen: «Deres kamp for brorskapet mellom menneskene, Deres offervillige arbeide for fred og god vilje i verden, har vakt respekt og beundring i De forente stater. Jeg er overbevist om at jeg er mine landsmenns tolk når jeg i anledning av Deres 79-års dag sender Dem vårt lands beste ønsker om sunnhet og lykke.»

Ny bok av Thomas Merton.

Den verdensberømte trappistforfatteren har nå skrevet om «psalmene», hva disse representerer i den kristne tradisjon og særlig for munkevesenet. Han har kalt boken for «Ørkenens manna eller psalmenes mysterium».

Merton er jo ikke bare munk, han er også poet, og i klosterets stillhet har han tenkt på alle de søkende og urolige nåtidsmenneskers sjeler. I en verden hvor teknikken får stadig større makt, vil denne boken ved hjelp av de gamle psalmene tjene som en innføring i Skriften og være en bønn som forener sjelen nærmere med Gud.

FRANKRIKE

Pater Padrosas bok.

Det franske forlaget som har utgitt den spanske exjesuiten Luis Padrosas bok: «Hvorfor jeg forlot katolisismen», har bestemt at den skal forsvinne fra bokhandelen. En rekke aviser, særlig i Sveits og Tyskland, har stilt seg tvilende til hans uttalelser, og forlaget satte i gang en grundig undersøkelse som bekreftet de anklagelsene pressen var kommet med. Det viste seg at Luis Padrosa ikke kunne fremskaffe de nødvendige dokumenter til sitt forsvar.

Katolske prester er ofte hovedpersoner i moderne romaner.

Denne eiendommelighet har vært gjenstand for studier og undersøkelser i flere tidsskrifter og publikasjoner. Nylig har det franske forlaget Desclée & Brouwer utgitt en bok av jesuiterpateren André Blanchet: «Le pretre dans le roman d'aujourd'hui.» (Presten i nåtidens roman). Boken er for-

BØNNENS APOSTOLAT

Intensjonen for april: For de prester og ordensfolk som arbeider på ungdommens religiøse oppdragelse. — For de kristne som lever blant buddhister.

øvrig et opptrykk av to artikler som har stått i tidsskriftet «Etudes».

Pater Blanchet mener det må skyldes vår tids angst og uro at presten så ofte blir hovedpersonen. Det er nesten blitt en mote, og av tvilsom verdi når presten fremstilles som en romantisert helt. Pateren har alvorlige ord å si om dette.

Den beste bok om dette emne er nok Georges Bernanos: Journal d'un curé de campagne, eller som den heter på norsk, Underet i de tomme hender.

De katolske skolene får støtte.

Den franske nasjonalforsamlingen har nylig approbert en lov som utvider statens subsidier til katolske skoler. Denne bestemmelsen markerer en ny periode i den kontrovers mellom de antikerikale og tilhengerne av de religiøse skoler som har vart siden adskillelsen av Kirke og stat under Napoleon.

Den nye loven gir også større adgang til gratis utdeling av melk i skolene — i takt med M. Mendes-Frances kampanje mot alkoholismen.

Abbé Pierre's «nybyggere» på Montmartre i Paris.

Nr. 129 i rue Montmartre er tilsynelatende en pen leiegård med omkring 100 værelser hvor det ville vært bra å bo hvis bare gården hadde vært vedlikeholdt etter krigen.

På spørsmålet om hvor familiene som rykket inn der for en uke siden, befinner seg, svarer en elskverdig gammel portnerkone: Overalt. — Hun later til å være glad over at huset nå er bebodd av folk som stormer opp og ned i trap-pene, tommer søppel på gårdsplassen, roper og ler.

Vi går oppover i etasjene. På hver dør er det skrevet noe med kritt: 2 personer, 4 barn. — 1 person, 3 barn. — osv. Alt er vel organisert. Hvem er alle disse beboerne? Det er ærlige og bra arbeiderfamilier som ikke har funnet andre steder å bo, og som hittil hadde holdt til i Abbé Pierre's store herberge-telt.

I de to små værelsene hvor vi først kommer inn er alt hulter til bulter naturlig nok, sammensurrede madrasser og bruksgjenstander ligger rundt omkring. De minste barna forsøker å «rydde» med sine små spader og river. Moren lofter oppgitt på armene, — hvor skal en begynne? — Vi forstår henne godt.

Høyere opp arbeider noen stillferdig med innstalleringen mens barna sover rullet inn i tepper på gulvet. Der de ligger nå, fryser de ikke. Det er altså ikke muligheter for oppvarming? Først må skorstenene ettersees og gasskranene kontrolleres. Før det er gjort, er det kalt. Hvordan er det med vann? Det må hentes på gårdsplassen. Men alt er iallfall bedre enn det de var vant til, sier en.

Om hva med husleien? En av abbé Pierre's «kompanjonger» som hjelper til med innredningen, forteller at det er truffet en overenskomst med huseieren om at hver familie skal betale 15 000 francs året. Med det som hittil er betalt kan det settes i gang reparasjoner.

Hvor mange familier er det her? — 33 med tilsammen 97 barn. Vi håper å kunne bli her 2—3 år, da skal huset rives. Men det gir oss tid til å få områdd oss litt og kanskje finne noe annet.

Sikkert finnes det i Paris mange slike gamle gårder som kunne gjøre tjeneste for husville mens de venter.

I det vi går ned trappen igjen, møter vi en lang rekke vannbærere på vei oppover. Jeg måtte tenke på «det elektriske hus» på hus- og hjemutstillingen, på teknikken og vitenskapens fremskritt — og på barmhjertigheten som ikke har fulgt med!

Geneviève Lainé.

ITALIA

Kinesisk malerinne studerer i Roma.

Liu Ho Pei heter en 27-årig kunstnerinne som er født i Peking og nå har sin faste bopel på Formosa. Hun har studert kinesisk malerkunst i sitt hjemland, og for tiden går hun på Kunstakademiet i Roma. Hun vil gjøre seg fortrolig med den vesterlandske kunst for senere å la Kirken på Formosa få nytte av sine kunnskaper. Hun ble katolikk i 1951, og nå vil hun «fullende et Jesu liv i malerier».

Internasjonal kongress om barndommens problemer.

I Paris er det et internasjonalt katolsk byrå som tar opp spørsmål og problemer som angår barna og familiene. Denne institusjon skal arrangere den femte kongress fra 2. til 8. mai i år i Venezia. Siden den første kongress i 1948 er følgende emner behandlet: Barna stilt overfor den moderne form for informasjon, presse, radio, kino. Barneoppdargernes utdan-

nelse. Problemer i forbindelse med de forskjellige faktorer som sammen med hjemmet bidrar til barnas karakter og utdanning.

Den femte kongress skal studere oppdragelsen og utviklingen av den internasjonale sans hos barnet. Det internasjonale katolske byrå mener dette emne svarer til det den aktuelle situasjon krever, da det blir mer og mer nødvendig å lære barna ikke bare å leve og tenke innenfor landegrensens snevre ramme, men å bli seg bevisst at de tilhører hele det menneskelige fellesskap.

På dette område kan det internasjonale katolske byrå bringe spesielt vektige bidrag da utviklingen av den internasjonale forståelse har sitt opphav i Evangeliets første bud: Nestekjærligheten.

NEDERLAND

Kjent forfatter blir benediktiner munk.

Den berømte nederlandske forfatteren Pieter van der Meer de Walcheren avla de evige løfter den 18. februar i Benediktinerklosteret St. Pauli i Oosterhout. Han gikk over til katolisismen som følge av sitt vennskap med Léon Bloy, en av de ledende franske forfattere rundt århundreskiftet. I mellomkrigsårene gjaldt van der Walcheren for å være den første på den hollandske katolske litteraturs område og han var også beskytter for unge katolske kunstnere. Etter sin kones død gikk han inn i benediktinerordenen.

PARAGUAY

JOC — unge kristne arbeidere — er virksomme.

I Paraguay utfører JOC et stort arbeide blant arbeiderungdommen. I november i fjor ble et nummer av deres blad beslålagt av regjeringen som ledes av en general. Det hadde forlangt fagforeningsfrihet: En fri fagbevegelse med full

garanti for dens ledere er en rett som arbeiderklassen krever. Samtidig angrep bladet de privilegerte samfunnsklasser som lever i luksus, mens arbeiderne må kjempe med store vanskeligheter.

SKOTLAND

Britisk parlamentsmedlem om katolikker i den moderne verden.

Den kjente engelske historiker og politiker Christopher Hollis har holdt det første foredrag i en serie kalt Laurieston Lectures i Edinburgh. Han kalte foredraget «Kirken i den moderne verden», og ga først en oversikt hvor han omtalte fire perioder i Kirkens utvikling: Dens grunnleggelse, dens tilsynekomst som et katolsk samfunn i middelalderen, tiden etter reformasjonen med katolske og ikke-katolske land, og dens stilling i våre dager slik den er spredd over hele jorden.

Det er stater — sa han — som ser det som sin første og største oppgave å undertrykke all religion. Selvsagt er katolikken der nødt til å ta de forholdsregler de kan mot forfølgelsen. Andre steder er det katolske politiske partier som arbeider side om side med protestantiske partier. Det får bli hver enkelt lands sak. Så er det den slags stater som i England. Ingen ville anse det for klokt å danne et katolsk politisk parti her. Hvis så var, ville dets ledere i likhet med andre politiske ledere gjøre feil og ta politiske standpunkter som Kirken så kunne bli bedreidet for. Katolikker kan slutte seg til hvilket parti de ønsker, unntatt kommunistene. Kirken gir ingen dogmatisk ledelse på politikens mangfoldige spørsmål, den ber hver enkelt om så samvittighetsfullt som mulig å forsøke å løse problemene.

Alle politiske partier anser det for gitt at høyere levestandard er målet for den politiske aksjon. Kirkens lære her

FASTEPREKENER I ST. OLAVS KIRKE, OSLO

Ved pater Hallvard Rieber-Mohn, O.P.

Søndag 20. mars kl. 19:

«Da tok Jesus brødene, takket, og delte dem ut —»

Søndag 27. mars kl. 19:

«Dersom noen holder mitt ord, skal han aldri i evighet se døden —»

Søndag 3. april kl. 19:

«Se, din konge kommer til deg —»

FASTEPREKENER I ST. HALLVARDS KIRKE, OSLO

Ved pastor Anton Taxt

I høymessen kl. 10.30 søndagene:

20. mars: Jesus dømmes til døden.

27. mars: Jesus blir korsfestet.

8. april: Jesu død.

KATOLSK * FORUM

Dominikanernes foredragsaftener

Tirsdag 22. mars kl. 20:

«DET RELIGIØSE PROBLEM HOS ARNE GARBORG.»

II: Møte med Statskirken. Ved pater Finn Thorn.

Tirsdag 29. mars kl. 20:

«DET RELIGIØSE PROBLEM HOS ARNE GARBORG.»

III: En parentes i dagboken. Ved pater Finn Thorn.

Vatikanets radio

Edvard Dahm Vogt vil i neste sending onsdag 23. mars ta opp ett av troens forhold til Gud, nemlig bønn, med særlig henblikk på Kirkens fellesbønn, den liturgiske. — Bolgelengdene er: 41.21; 31.10; 25.67 og 19.84 m.

OSLO

Wittusen & Jensen a.s

Trykkeri — Kontorrekvisita — Systemer

a.s Rørlegger

Tlf.: 42 41 75 — 42 41 56

Hausmangt. 16, Oslo

Utfører nyanlegg, omlegninger og reparasjoner

BLYVINDUER

GLASSMALERIER

til kirker og kapeller

~~~~~

G. A. LARSEN

kunst- og bygningsglassmester

Nordal Bruns gate 7, Oslo

er at det er viktig å ta forholdsregler så ens medborgere ikke lever i fattigdom. Men materielle ting er ikke den endelige hensikt med livet.

I de siste 40 år er en ny epoke begynt i forholdet mellom Kirken og den moderne verden. Forfølgelse og tortur er kommet tilbake som i de første tider, men denne gang i en meget større målestokk, sa mr. Hollis.

SOVJETSAMVELDET

Patriarken i Moskva og den ortodokse kirke.

I alle landene bak jernteppet er jubiléet til patriarken i Moskva, Alexis, blitt feiret. Er det tegn på at han har oppnådd å få innta førsteplassen i Den ortodokse kirke?

Denne forrang har tradisjonsmessig tilhørt patriarken av Konstantinopel. Men fra noe tid tilbake har Moskvapatriarken tatt sikte på denne rollen. I anledning av ti-årsdagen for

utnevnelsen av Alexis til patriark, er det blitt organisert store festligheter i Moskva av det sovjetiske departement for religiøse saker. Lignende fester ble holdt i Bulgaria, Tsjekkoslovakiet, Polen, Rumennien og Jugoslavia. Overhodene for de ortodokse kirker i disse land sendte gratulasjoner til patriarken av Moskva. Patriarken av Konstantinopel ignorerte fullstendig disse festlighetene til ære for sin kollega i Moskva.

TYSKLAND

Kunstnernes askeonsdag.

For sjettede gang i år samlet kunstnere fra områdene rundt Köln seg på askeonsdag i Kølnerdomen hvor erkebiskopen tegnet korset med aske på pannene deres. Dette er nå blitt tradisjon i denne byen, og i løpet av de siste seks år er skikken blitt etterfulgt av kunstnere i over 80 byer i Europa, Afrika og Amerika. Som den andre tyske byen fulgte i år München tradisjonen fra Köln.

ARENDALE		
Grunnl. 1886 THS. LØVOLD Tlf. 1173, 1495 Maling - Tau - Duk - Koster og børster - Skibsrekvisita - Malerverar Engros og en detail		J. E. Skjoldhammer Arendal Tlf. 1262
<i>Joachim Larsen</i> Manufaktur og Ulstyrsforretning Tlf. 1081 - Etabl. 1872		
ARGUS MARGARINFABRIKK Arendal - Tlf. 2010 MORS MARGARIN - utmerket til smørbrød og all slags matlagning.	BRØDRENE PETERSEN Skomakerforretning Arendal	BYGGMESTER HANS NILSEN Nettet 362 Arendal
ARENDALE LIKKISTEFORRETNING Tlf. 1765 Boligtlf. 1865	Adel Ellefsen Aut. Installasjonsforretning Tlf. 1756 - Arendal - Tlf. 1756	

FREDRIKSTAD

AUGUST HANSEN Murmester & Entreprenørforretning Telefon 1359	<i>Paul Johannesen</i> DIPLOMOPTIKER - URMAGER FREDRIKSTAD	ALFR. GRØNNEBERG Urmaker & Optiker Fredrikstad
BRYNILDSSENS FABRIKKER Drops og Mineralvann	S. Larsen & Co. Møbelforretning Nygårdsgaten - Fredrikstad	
BJØRNULF-FOTO-KINO Alt i foto. Utleie av kulturfilm og filmapparater. Tlf. 1921	HELENE ANDRESEN Kjøtt- og pølsevarer Fredrikstad Tlf. 2031	FREDRIKSTAD BLIK- & METALVAREFABRIK Andresen & Müller Mek Verksted - Blikkemballasje og metallvarer av enhver slags - Jernfat i alle størrelser og for et- hvert øyemed - Isenkramartikler - Elektrisk og Autogensveisning - Stanseartikler.
O. Henriksens Sønner Aut. Rørleggere og Rørhandel Etabl. 1904 FREDRIKSTAD Tlf. 22 85 - 22 86		

THUNE

vaskemaskiner
for ethvert
vaskebehov

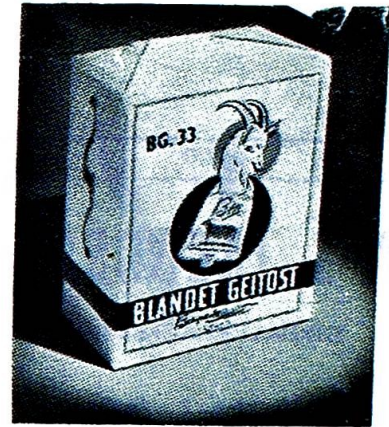
Vestlandsrepresentanter

Didr. Andersen & Søn A/s

Telgr.: Glas BERGEN Telc.: 15090

KJENTE
BERGENSFIRMA

Jakob L. Berstad
KONTORUTSTYR
BERGEN - OSLO

Bergensmeieriet

Urmaker Anton M. Olsen
Olav Kyrresgate 1 Telefon 13035

1/2 GRINDHEIM
Byggmesterforretning
Telefon 98 244

FLYGEL - PIANO - ORGEL-FABRIKK

Jacob Knudsen

Murmester **M. OLSEN A/S** Entreprenør

Centralbord 13635

Hvitere og skånsommere vask med
«**REFORM**»
BERGENS SÅPEFABRIKK 1/2

1/2 Smith Sivertsen's
Bakerier & Conditorer

A/S BJØRN
Tøse **MØLLE**

Kunststopperiet «Special»

Torvalm. 1 (Harbitz hus) Tlf. 15892

Broderi Service

Hullsøm — Navning — Knapper — Broderier
Klubb- og firmamerker — Oppmasking — Fanajakker monteres

STRØMPER

Manufakturvarer - Sengeutstyr

SVERRE W. MONSEN
Bergen

EGON JOHANNESSEN & CO. A/S

Poteter - Grønnsaker - Frukt
Engros
Rikstelefon 16 809
Postboks 315 - BERGEN

Johan H.

BENTZON A.s

KOLONIAL — VASKEARTIKLER
En gros Telefon 10106

All slags
skadeforsikring

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen
Telefon central 14 110 Telegramadresse: «Kjell»

NYGÅRDSGT. 4

Sølv for
alle
anledninger

Theodor Olsens Efff.
JUVELER SMASTRANDCT 4
Bergen

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

UTNYTT KAFFEN BEDRE!

Melitta

KAFFETRAKTER
og ekstra fin snusmalt
kaffe gir

BEDRE KAFFE
DRØYERE KAFFE

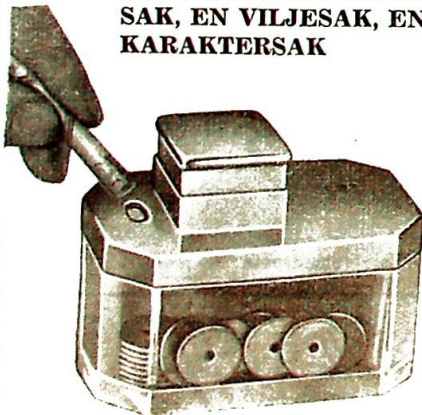
NOBERG & CO. A.S

— Margarinfabrikk —

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

A SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK

«KLAR»

Fåes i banker over hele landet

OBS!
Ved
adresseforandringer,
vennligst oppgi
den tidligere
adresse!

All slags forsikring

ANTH. B NILSEN & CO'S

ASSURANCE BUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

Joh. Weydahl & Co

Oslo - Centralb. 68 18 07

KAFFE
og
HERMETIKK
engros

G. GALLIGANI

PRYD- OG BRUKSKUNST

OSLO

E. SUNDE & CO. LTD.

Alt i rørbransjen

Oslo

ØKONOM Centralopvarming

Inneh.: Trygve A. Engh

Tlf. 42 51 33 - Oslo

Varme — Ventilasjon — Damp

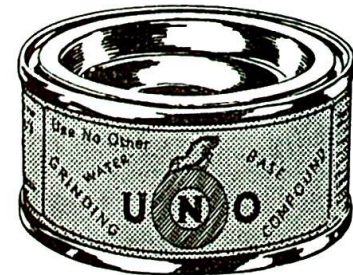
Varmtvann — Olje — Stoker

Fyring — Kjelerep. — Ettersyr

WISBECH

Majorstua - Oslo

MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler

JOHAN OLSEN & SØNNER

Murmester & Entreprenørforretning

Etablert 1896

Kongensgate 17, Oslo

Telefon 42 99 90